

בית לחם

1. רות פרק א

(א) וַיְהִי בַיּוֹם שֶׁשָׁפַט הַשִּׁפְטִים וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לָחֶם
יְהוּדָה לְגוֹר בְּשָׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו: (ב) וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ
וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֲמִי וְשֵׁם שְׁנֵי-בָנָיו מַזְלָוִן וְכַלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה
וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי-מוֹאָב וַיְהִי-יָשָׁם:

פרק ב (ד) וְהִנֵּה-בָּעֵז בַּא מִבֵּית לָחֶם וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים יִהְיוּ עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ
לוֹ יְבָרְכֶה יְהוָה:

2. בראשית פרק לה

וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא בֵּית לָחֶם:

3. בראשית רבה (וילנא) פרשת וישלח פרשה פב

ד"א ותמת רחל ותקבר בדרך אפרת, מה ראה אבינו יעקב לקבור את רחל
בדרך אפרת אלא צפה יעקב אבינו שהגליות עתידות לעבור שם לפיכך
קברה שם כדי שתהא מבקשת עליהם רחמים, הה"ד (שם /ירמיהו ל"א/
קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה.

4. משלי פרק ט

(ה) לָכוּ לַחֲמוֹ בְּלִחְמֵי וְשִׂתּוֹ בִּיַיִן מִסִּכְתֵּי

5. תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף יד עמוד א

כל מי שיען לחם - אלו בעלי תלמוד, שנאמר לכו לחמו בלחמי ושיתו ביין
מסכת,

6. במדבר רבה (וילנא) פרשת נשא פרשה ח

וכן הוא אומר = (דברים י) ואוהב גר לתת לו לחם ושמלה עקילס הגר נכנס אצל ר"א אמר לו
הרי כל שבחו של גר ואוהב גר לתת לו לחם ושמלה אמר לו וכי קלה היא בעיניך דבר שנתחבט
עליו אותו זקן (בראשית כח) ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש ובה זה והושיטה לו בקנה נכנס
אצל ר' יהושע התחיל מנחמו בדברים לחם זו תורה שנאמר (משלי ט) לכו לחמו בלחמי שמלה
זו טלית

7. הכתב והקבלה דבריים טז:ג

לחם חמון

8. תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף ס עמוד ב

ויתאוה דוד ויאמר מי ישקני מים מבור בית לחם אשר בשער, ויבקעו שלשת הגבורים במחנה פלשתים וישאבו מים מבור בית לחם אשר בשער [וגו'] - מאי קא מיבעיא ליה? אמר רבא אמר ר"נ: טמון באש קמיבעיא ליה, אי כר' יהודה אי כרבנן, ופשטו ליה מאי דפשטו ליה. רב הונא אמר: גדישים דשעורים דישראל הוו דהוו מטמרי פלשתים בהו, וקא מיבעיא ליה: מהו להציל עצמו בממון חבירו? שלחו ליה: אסור להציל עצמו בממון חבירו, אבל אתה מלך אתה, [ומלך] פורץ לעשות לו דרך ואין מוחין בידו. ורבנן, ואיתימא רבה בר מרי אמרו: גדישים דשעורין דישראל הוו וגדישין דעדשים דפלשתים, וקא מיבעיא ליה: מהו ליטול גדישין של שעורין דישראל ליתן לפני בהמתו, על מנת לשלם גדישין של עדשים דפלשתים? שלחו ליה: חבול ישיב רשע גזילה ישלם, אף על פי שגזילה משלם - רשע הוא, אבל אתה מלך אתה, ומלך פורץ לעשות לו דרך ואין מוחין בידו.

9. הרחב דבר בראשית פרק מט

ועיקר התורה צימית השופטים היה תמיד צצית לחם יהודה, עד אשר נצנה ונתכוון שערי ירושלים להיות שערים המצוינים בהלכה, והיינו שאמר דוד מי ישקני מים מבור בית לחם אשר בשער, וכדאיתא בצ"ק ד"ס ששלח דוד לשאלו דבר הלכה משם.

... ונענשו הרבה עד שצא צועז והנהיג את ישראל. וזהו ציאורו, ואתה צית לחם אפרתה, הישיבה המכונה צסם אפרתה, כמו שראש ישיבה נקרא צסם אפרתי, נעיר להיות צאלפי יהודה, קטנת מלהיות ישיבה צאלפי יהודה, ממך לי יצא להיות מושל צישראל, מצית לחם עתיד לצאת מושל צישראל, ומוצאותיו מקדם מימי עולם, מכצר היה מוכן שיהיה נמצא מצנות הנמצאות צסדום וכדאי' ציצמות דע"ז א', לכן, שאתה נעיר צלי יגיעה צתורה ואינך יודע כל זה, יתנס, הקדוש צרוך הוא לפגעי הזמן, ע'ס' צמדצר כ"א ג', עד עת יולדה ילדה, היא רות שילדה והיה גם אותה הולד גם ויתר אחיו, מצנות מואצ, ישוצון על צני ישראל, ומי הגיע לזה, ועמד ורעה צעוז ה', רמו על צועז והיה שופט והוא אצנן מצית לחם, צגאון צס ה' אלהיו, שתקן לשאלו צשלוס צס ה', כדאי' שלהי מס' צרכות, וישצו, צית לחם לצצודם, כי עתה יגדל עד אפסי ארץ, צאשר יצא ממנו דוד וכל זרע המלוכה. וכל זה הציט יעקב צצרכתו:

10. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף צא עמוד ב

וישבי לחם - זו רות המואביה שישבה ונדבקה בבית לחם יהודה

11. מסכתות קטנות מסכת כלה רבתי פרק ה

ויאמר י"י על עזבם את תורתי, לא על עבודה זרה, ולא על גילוי עריות ושפיכות דמים, אמר הקדוש ברוך הוא לא הגלית את ישראל, אלא בשביל שעזבו את התורה, שנאמר ואותי עזבו ואת תורתי לא שמרו, האותי עזבו, למה, תורתי לא שמרו,

12. תלמוד בבלי מסכת נדרים דף פא עמוד א

דאמר רב יהודה אמר רב, עאי דכתיב: מי האיש החכם ויבן את זאת? דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פירשוהו, עד שפירשו הקדוש ברוך הוא בעצמו, דכתיב: ויאמר ה' על עזבם את תורתי וגו', היינו לא שפעו בקולי היינו לא הלכו בה! אמר רב יהודה אמר רב: שאין עברכין בתורה תחלה.